

Försäljning av mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk under 2017/18

Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2017/18

I korta drag

Torka ledde till minskat behov av mineralgödsel. Försäljningen av kväve i mineralgödsel uppgick gödselåret 2017/18 till 184 200 ton, en minskning med 7 procent jämfört med närmast föregående gödselår. För fosfor uppgick försäljningen till 14 300 ton, vilket är i nivå med föregående gödselår. Försäljningen av kalium och svavel i mineralgödsel uppgick till 29 200 respektive 30 200 ton, vilket är en ökning med 6 procent vardera jämfört med föregående gödselår.

Allt för mycket regn hösten 2017 medförde att arealen av de högavkastande höstsådda grödorna minskade. Detta gjorde att behovet av framför allt kväve minskade jämfört med de fyra föregående åren 2013–2016 då arealen höstsådda grödor varit större än normalt. Den långvariga värmen och torkan sommaren 2018 gjorde att de planerade skördenivåerna inte kunde nås. Anpassningar av tillförseln av växtnäring under sommaren kan ha gjorts utifrån att grödorna såg ut att ge låg skörd och därför inte hade behov av ytterligare växtnäring. Detta bedöms leda till att det kan finnas gödsel kvar i lager på jordbruksföretagen som istället kan användas kommande gödselår.

Försäljningen av mineralgödsel räknad som mängd näringsämne per hektar utnyttjad åkermark beräknas för kväve till 77 kg per hektar. För fosfor och för kalium var motsvarande mängd 6 respektive 12 kg per hektar. Mängd svavel per hektar utnyttjad åker redovisas till 13 kg per hektar.

Kadmiuminnehållet i fosforgödselmedel sålda under 2017/18 beräknas till totalt 99 kg. Halten av metallen kadmium beräknas i medeltal till 6,9 gram per ton fosfor. Mängden kadmium i sålda fosforgödselmedel redovisades första gången 1995/96 och jämfört med det året har kadmiumtillförseln via mineralgödsel minskat med 81 procent.

Via ordinarie handelskanaler för mineralgödsel förekommer även försäljning av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling. Dessa är till största delen organiska gödselmedel. Den försålda mängden växtnärsämnen uppgick till 2 300 ton kväve, 700 ton fosfor och 4 100 ton kalium under 2017/18. Försäljningen av svavel uppgick till 2 600 ton.



Gunnel Wahlstedt, SCB, tfn 010-479 62 45, gunnel.wahlstedt@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3815 Serie MI – Miljö. Utkom den 25 april 2019.
URN:NBN:SE:SCB-2019-MI30SM1901_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Information om statistikens kvalitet.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Szymne, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Försäljningen av kalium och svavel ökade jämfört med 2016/17	3
Torkan minskade behovet av växtnäring	4
Kadmium i mineralgödseln beräknas totalt till 99 kg	4
Försäljningen av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling	5
Den utnyttjade arealen minskade 0,8 procent mellan 2017 och 2018	6
Tabeller	7
Teckenförklaring	7
1. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton kväve (N) ¹	8
2. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton fosfor (P) ¹	9
3. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton kalium (K) ¹	10
4. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, kväve (N) per hektar utnyttjad åkermark ¹	11
5. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, fosfor (P) per hektar utnyttjad åkermark ¹	12
6. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, kalium (K) per hektar utnyttjad åkermark ¹	13
7. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton svavel (S) ¹	14
8. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, svavel (S) per hektar utnyttjad åkermark ¹	15
Kort om statistiken	16
Statistikens ändamål och innehåll	16
Definitioner och förklaringar	16
Information om statistikens framställning	16
Information om statistikens kvalitet	17
Publicering	18
Annan statistik	18
Mer om statistikens framställning och kvalitet	18
In English	19
Summary	19
List of tables	19
List of terms	20

Statistiken med kommentarer

Försäljningen av *kväve*, *fosfor* och *kalium* i mineralgödsel under gödselåret 2017/18, det vill säga under perioden 1 juli 2017–30 juni 2018, redovisas i tabellerna 1 till och med 6. Uppgifter för *svavel* redovisas i tabellerna 7 och 8. Resultaten för de i tabellerna angivna länsgrupperna är säkrare än länsuppgifterna (se Information om statistikens kvalitet). Försäljningsstatistikens kvantiteter av mineralgödsel är inte direkt överförbara till faktisk användning ett enskilt år.

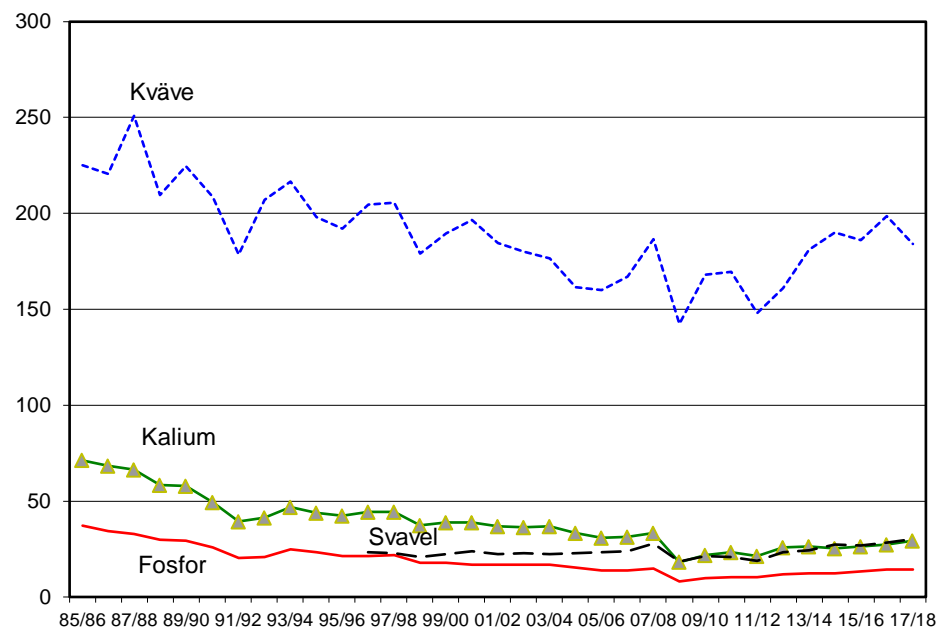
För 2017/18 saknades uppgifter från en av de större aktörerna på marknaden. Försäljningen från detta företag har modellskattats på så sätt att de kvantiteter som företaget redovisade för gödselår 2016/17 räknats ned utifrån den minskade försäljning som redovisats av de svarande företagen för gödselåret 2017/18.

Försäljningen av kalium och svavel ökade jämfört med 2016/17

Försäljningen av kväve, fosfor och kalium i mineralgödsel har visat en nedåtgående trend sedan början av 1980-talet och fram till och med gödselåret 2008/09. Under åren 2013–2016 var arealen höstsådda grödor större än normalt vilket ökade behovet av växtnäring. Försäljningen av svavel i mineralgödsel har redovisats sedan gödselåret 1996/97 och uppvisar en svagt uppåtgående trend.

Försäljning av kväve, fosfor, kalium och svavel i mineralgödsel åren 1985/86–2017/18

Tusen ton



Försäljningen av *kväve* i mineralgödsel uppgick gödselåret 2017/18 till 184 200 ton, en minskning med 7 procent jämfört med närmast föregående gödselår.

Försäljningen redovisad per hektar utnyttjad åkermark uppgick till 77 kg per hektar för riket. Den högsta försäljningen, uttryckt som mängd kväve per hektar utnyttjad åker, redovisas för den sydligaste länsgruppen där Skåne och Blekinge län ingår (118 kg per hektar). För länsgruppen där Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands och Norrbottens län ingår beräknas mängden kväve per hektar utnyttjad åker till 24 kg per hektar. Redovisningen för länsgrupper är säkrare jämfört med redovisningen för enskilda län.

Försäljningen av *fosfor* uppgick 2017/18 till 14 300 ton, vilket är i nivå med föregående år. Försäljningen redovisad per hektar utnyttjad åkermark uppgick till 6 kg per hektar.

Vid beräkning av näringsbalanser för jordbruksmark (senast MI 40 SM 1801) redovisas skillnader mellan tillförd och bortförd växtnäring. Överskott i balansen riskerar att orsaka miljöstörande utsläpp till luft och vatten, och underskott visar på en risk att jordbruksmarkens bördighet försämras. Balansen för jordbruksmark (åker och betesmark) är för fosfor år 2016 beräknad till 0 kg per ha för riket. På regional nivå redovisades dock underskott av fosfor för Götalands södra slättbygder, Götalands mellanbygder och Götalands norra slättbygder.

Försäljningen av *kalium* i mineralgödsel uppgick för gödselåret 2017/18 till 29 200 ton totalt eller 12,3 kg per hektar utnyttjad åkermark. Det är en ökning av totala mängden med 6 procent jämfört med föregående år. Gödselmedel tillåtna i ekologisk odling ingår inte utan redovisas istället i Tablå A. Dessa kan även säljas för användning i konventionell odling och för vissa gödselmedel, t.ex. kalimagnesia, kan detta vara vanligt.

Försäljningen av *svavel* uppgick 2017/18 till 30 200 ton, vilket är en ökning med 6 procent jämfört med föregående år. Försäljningen redovisad per hektar utnyttjad åkermark beräknas till 12,7 kg per hektar.

Torkan minskade behovet av växtnäring

Priserna på gödselmedel steg under det sista halvåret av 2017 och höll sedan denna nivå fram till gödselsårets slut. I slutet av juni 2018 var priserna därmed högre än vid gödselsårets inledning. För vegetabilierna steg sammantaget de genomsnittliga avräkningspriserna under gödselåret kraftigt. Högre produktpris höjer normalt den optimala kvävegivan för en gröda, men torkan 2018 minskade växtnäringsbehovet.

Allt för mycket regn hösten 2017 medförde att arealen av de högavkastande höstsådda grödorna minskade. Detta gjorde att behovet av framför allt kväve minskade jämfört med de fyra föregående åren 2013–2016 då arealen höstsådda grödor varit större än normalt. Den långvariga värmen och torkan sommaren 2018 gjorde att de planerade skördenivåerna inte kunde nås. Den redovisade totalskördens av spannmål blev 45 procent lägre än föregående års spannmåls-skörd. Större arealer än normalt skördades också som grönfoder för att lindra grovfoderbristen. Anpassningar av tillförseln av växtnäring under sommaren, till exempel till återväxten av vall, kan ha gjorts utifrån att grödorna såg ut att ge låg skörd och därför inte hade behov av ytterligare växtnäring. Detta bedöms leda till att det kan finnas gödsel kvar i lager på jordbruksföretagen från gödselåret 2017/18 och som kommer att kunna användas under det kommande gödselåret 2018/19.

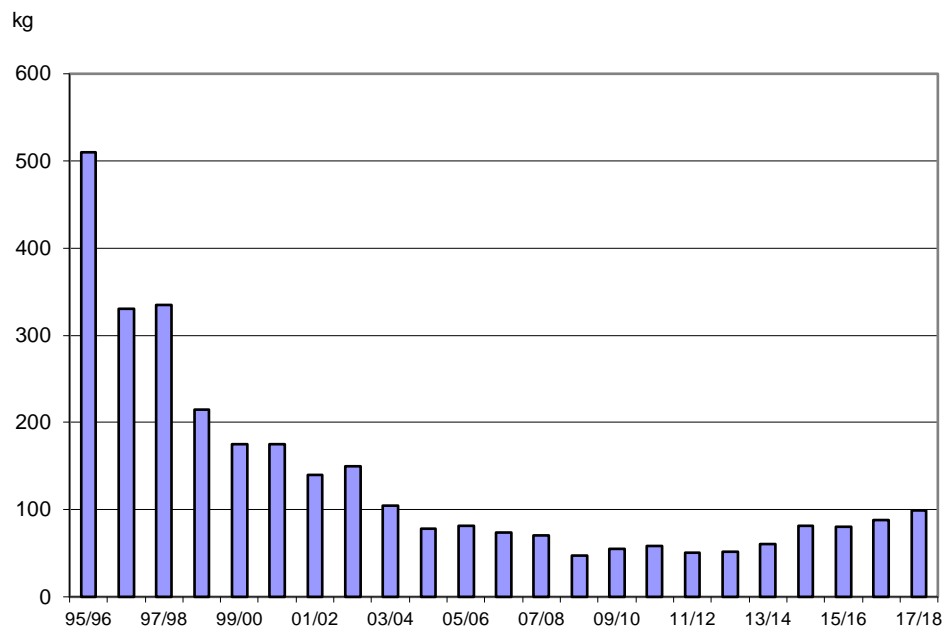
Kadmium i mineralgödseln beräknas totalt till 99 kg

Kadmiuminnehållet i fosforgödselmedel sålda under 2017/18 beräknas till totalt 99 kg. Det innebär en ökning med 11 kg jämfört med föregående gödselår. Halten av metallen kadmium beräknas i medeltal till 6,9 gram per ton fosfor, vilket är en ökning av halten med 0,8 gram per ton fosfor jämfört med föregående gödselår. Mängden kadmium i försålda fosforgödselmedel redovisades första gången 1995/96 och jämfört med det året har kadmiumtillförseln via mineralgödsel minskat med 81 procent.

Kadmium ingår i råfosfat som används vid gödseltillverkningen. Tidigare stod fosforgödslingen för den största kadmiumtillförseln till åkermark. I början av 1970-talet, då kadmiumtillförseln via mineralgödsel var högst, tillfördes ca 3,3 gram per hektar och år. Kadmiumhalten i fosforgödselmedel var då ca 150 g per ton fosfor. Halterna i fosforgödseln har successivt sjunkit, främst genom val av råvaror med låga kadmiumhalter. Sedan 1994 är det förbjudet att sälja mineralgödsel med kadmiumhalter som överstiger 100 g per ton fosfor.

Mellan 1994 och fram till utgången av 2009 utgick en skatt för varje gram kadmium som översteg 5 gram per ton fosfor. Mängden kadmium i sålda fosforgödselmedel redovisades första gången 1995/96 i denna SM-serie.

Mängd kadmium i försald fosforgödsel åren 1995/96–2017/18



Kadmium tillförs åkermarken genom atmosfärisk deposition, användning av mineralgödsel, rötslam och stallgödsel. Kalkning är också en tillförselkälla. Enligt undersökningen Odlingsåtgärder i jordbruket 2016 (MI 30 SM 1703) beräknades den totala tillförseln av kadmium till åkermark via kalkningsmedel till cirka 114 kg.

Försäljningen av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling

Via ordinarie handelskanaler för mineralgödsel förekommer även försäljning av gödselmedel som är tillåtna i ekologisk odling. Dessa kvantiteter redovisades första gången för gödselår 2002/03 och då enbart för kväve de första åren. I Tablå A redovisas försålda kvantiteter av kväve, fosfor, kalium och svavel i gödselmedel tillåtna i ekologisk odling för åren 2008/09–2017/18.

I Tablå A ingår både oorganiska och organiska gödselmedel, och dessa kvantiteter ingår inte i Tabell 1–8.

Gödselmedel tillåtna i ekologisk odling kan även säljas för användning i konventionell odling. För vissa gödselmedel, speciellt mineralgödselmedel som innehåller kalium och svavel, kan detta vara vanligt. Fördelningen mellan hur mycket som säljs för användning i ekologisk respektive konventionell odling kan inte kvantifieras.

Klassning av om ett gödselmedel är tillåtet för användning i ekologisk odling görs utifrån de uppgifter som uppgiftslämnarna lämnat eller andra tillgängliga uppgifter såsom produktbeskrivningar med mera. Om det är osäkert huruvida produkten är tillåten för användning i ekologisk odling tas kvantiteten växtnäringssämne inte med i Tablå A. Till exempel är det orsaken till den lägre försäljningen av kalium och svavel för år 2012/13. Några partier av kalimagnesia, med innehåll av kalium och svavel klassades inte som tillåtna i ekologisk odling, då detta inte kunde styrkas. Dessa kvantiteter ingår istället i resultatredovisningen i tabell 3, 6, 7 och 8 för detta år.

Försäljningen uppgick till 2 300 ton rent kväve, 700 ton fosfor och 4 100 ton kalium under 2017/18. Försäljningen av svavel uppgick till 2 600 ton.

Uppgifterna om gödselmedel tillåtna i ekologisk odling är insamlade från de företag som redovisat försäljning av mineralgödsel. Hur stor del försäljningen från dessa företag motsvarar av den totala försäljningen av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling är oklart. Uppgifterna får betraktas som osäkra.

Tablå A. Försäljning av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling 2008/09–2017/18¹

Gödselår	Kväve, ton	Fosfor, ton	Kalium, ton	Svavel, ton
2017/18	2 300	700	4 100	2 600
2016/17	1 600	500	3 500	2 500
2015/16	1 400	500	3 300	2 300
2014/15	1 400	400	3 000	2 100
2013/14	1 300	400	3 100	2 100
2012/13	1 800	600	2 000	1 500
2011/12	1 900	800	3 000	1 900
2010/11	1 200	500	2 700	1 800
2009/10	1 200	600	2 300	1 600
2008/09	1 300	800	1 400	1 000

¹⁾ Uppgifterna insamlade via de företag som även redovisat försäljning av mineralgödsel.

Den utnyttjade arealen minskade 0,8 procent mellan 2017 och 2018

Vid beräkningen av kvantitet per hektar utnyttjad åkermark har försäljningsuppgifterna dividerats med arealuppgifter från Jordbruksmarkens användning 2018 (JO 10 SM 1802, korrigerad version 2019-04-15). Utnyttjad åkermark har definierats som totala arealen åkermark minus arealen träda och ospecificerad åkermark.

För Örebro och Dalarnas län redovisades en ökning av den utnyttjade åkerarealen med 300 respektive 100 hektar mellan år 2017 och 2018. Den utnyttjade åkerarealen minskade däremot i alla andra län. I Skåne och Östergötlands län minskade arealen med 3 800 respektive 3 500 hektar. I Uppsala och Västra Götalands län minskade arealen med 1 900 respektive 1 500 hektar. För övriga län redovisades arealminskningar mellan 300 och 1 100 hektar.

Den totala arealen åkermark i landet minskade med 14 000 hektar mellan 2017 och 2018.

Arealen träda (som inte odlas) och arealen ospecificerad åkermark ökade med 4 800 respektive 100 hektar mellan år 2017 och 2018. Ospecificerad åkermark är areal som tillhör företag som inte söker något EU-stöd och som antas vara ögödslad och dessa arealer ingår därmed inte i den utnyttjade åkerarealen.

Sammantaget minskade därmed arealen utnyttjad åkermark med 18 900 hektar eller 0,8 procent mellan 2017 och 2018 och uppgick till 2 378 000 hektar för riket.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton kväve (N)¹

1. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Nitrogen (thousand tonnes N)

Riket, länsgrupper och län	Tusen ton kväve (N)						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	148,1	161,1	181,1	190,2	186,0	198,5	184,2
Län 10 och 12	44,3	54,8	55,6	57,2	57,2	59,2	53,2
Län 13 och 14	36,1	34,4	41,6	43,0	44,3	42,9	41,5
Län 06, 07 och 08	9,3	11,8	15,4	15,4	9,7	16,8	17,0
Län 05 och 09	18,1	19,7	23,7	24,2	25,4	27,5	23,7
Län 01, 03, 04, 18 och 19	29,6	30,8	33,4	37,1	39,5	42,1	39,0
Län 17, 20 och 21	7,2	5,9	7,9	8,5	5,9	5,9	5,7
Län 22, 23, 24 och 25	3,4	3,7	3,5	4,7	4,0	4,1	4,1
01 Stockholms	3,3	4,3	4,6	5,0	4,9	5,0	4,5
03 Uppsala	9,8	10,1	10,8	12,9	14,0	14,2	13,2
04 Södermanlands	6,2	6,0	6,8	7,5	8,5	10,4	8,9
05 Östergötlands	14,7	13,7	17,3	18,3	19,1	20,5	18,1
06 Jönköpings	2,7	3,4	3,8	3,5	3,2	3,4	3,4
07 Kronobergs	1,3	1,1	2,1	2,3	2,2	2,4	2,1
08 Kalmar	5,3	7,4	9,5	9,6	4,4	11,0	11,5
09 Gotlands	3,4	6,0	6,4	5,9	6,3	6,9	5,7
10 Blekinge	1,7	2,1	2,6	2,5	2,6	3,0	2,5
12 Skåne	42,5	52,7	53,1	54,7	54,6	56,2	50,7
13 Hallands	8,7	8,2	9,8	10,4	9,9	9,8	9,3
14 Västra Götalands	27,5	26,2	31,8	32,6	34,4	33,1	32,2
17 Värmlands	3,7	3,1	4,6	4,9	2,4	2,2	2,2
18 Örebro	6,1	6,1	6,5	7,1	7,1	7,0	7,7
19 Västmanlands	4,2	4,3	4,7	4,7	5,0	5,5	4,7
20 Dalarnas	2,8	1,8	2,1	2,2	2,2	2,1	2,2
21 Gävleborgs	0,7	1,0	1,2	1,4	1,3	1,6	1,4
22 Västernorrlands	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
23 Jämtlands	0,4	0,7	0,5	1,1	0,8	0,8	0,8
24 Västerbottens	2,0	1,4	1,3	1,7	1,6	1,6	1,6
25 Norrbottens	0,6	0,8	0,8	1,0	0,8	0,8	0,8

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

2. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton fosfor (P)¹

2. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Phosphorus (thousand tonnes P)

Riket, länsgrupper och län	Tusen ton fosfor (P)						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	10,4	11,8	12,1	12,5	13,1	14,4	14,3
Län 10 och 12	2,9	3,6	3,8	3,6	3,7	4,0	3,8
Län 13 och 14	2,8	2,9	3,1	3,2	3,5	3,8	4,0
Län 06, 07 och 08	0,5	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	0,5
Län 05 och 09	1,2	1,3	1,4	1,4	1,7	2,0	1,7
Län 01, 03, 04, 18 och 19	2,2	3,0	2,5	2,9	3,2	3,5	3,7
Län 17, 20 och 21	0,5	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5	0,5
Län 22, 23, 24 och 25	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
01 Stockholms	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
03 Uppsala	0,7	1,0	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3
04 Södermanlands	0,4	0,5	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7
05 Östergötlands	1,0	0,9	1,0	1,0	1,2	1,5	1,2
06 Jönköpings	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
07 Kronobergs	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
08 Kalmar	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
09 Gotlands	0,2	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5
10 Blekinge	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
12 Skåne	2,8	3,5	3,7	3,5	3,6	3,8	3,6
13 Hallands	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5
14 Västra Götalands	2,3	2,4	2,6	2,7	2,9	3,3	3,4
17 Värmlands	0,2	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2
18 Örebro	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8
19 Västmanlands	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
20 Dalarnas	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
21 Gävleborgs	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
22 Västernorrlands	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
23 Jämtlands	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
24 Västerbottens	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
25 Norrbottens	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

3. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton kalium (K)¹

3. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18.
Potassium (thousand tonnes K)

Riket, länsgrupper och län	Tusen ton kalium (K)						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	21,5	25,8	26,1	25,5	26,5	27,5	29,2
Län 10 och 12	7,1	10,3	10,1	9,4	10,2	10,5	10,2
Län 13 och 14	5,4	5,3	6,1	5,8	6,1	6,3	6,5
Län 06, 07 och 08	1,1	1,1	1,3	1,2	0,9	1,2	1,5
Län 05 och 09	2,3	2,9	2,8	2,7	3,0	3,2	2,8
Län 01, 03, 04, 18 och 19	4,0	4,2	3,7	3,9	4,5	4,6	6,4
Län 17, 20 och 21	1,1	1,4	1,6	1,8	1,3	1,1	1,3
Län 22, 23, 24 och 25	0,5	0,6	0,5	0,7	0,5	0,6	0,6
01 Stockholms	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8
03 Uppsala	1,3	1,2	1,0	1,2	1,3	1,3	2,6
04 Södermanlands	0,7	0,7	0,6	0,6	0,8	0,9	0,9
05 Östergötlands	1,8	1,7	1,7	1,5	1,8	1,8	1,6
06 Jönköpings	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5
07 Kronobergs	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
08 Kalmar	0,6	0,6	0,6	0,5	0,3	0,5	0,7
09 Gotlands	0,5	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4	1,2
10 Blekinge	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4
12 Skåne	6,9	10,0	9,7	9,0	9,8	10,0	9,7
13 Hallands	1,2	1,2	1,6	1,4	1,6	1,5	1,4
14 Västra Götalands	4,2	4,1	4,6	4,4	4,6	4,8	5,1
17 Värmlands	0,5	0,7	1,0	1,1	0,6	0,5	0,6
18 Örebro	1,0	1,2	1,0	1,2	1,2	1,2	1,4
19 Västmanlands	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,7	0,7
20 Dalarnas	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
21 Gävleborgs	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
22 Västernorrlands	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
23 Jämtlands	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
24 Västerbottens	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2
25 Norrbottens	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

4. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, kväve (N) per hektar utnyttjad åkermark¹

4. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18.
Nitrogen (N) kg per hectare of utilised arable land

Riket, länsgrupper och län	kg kväve (N) per hektar						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	61	66	74	79	78	83	77
Län 10 och 12	94	117	119	124	125	130	118
Län 13 och 14	68	65	78	81	84	81	79
Län 06, 07 och 08	37	47	61	62	40	69	70
Län 05 och 09	66	72	86	88	93	100	88
Län 01, 03, 04, 18 och 19	57	60	64	72	77	82	76
Län 17, 20 och 21	33	27	36	40	28	28	27
Län 22, 23, 24 och 25	19	20	19	27	23	24	24
01 Stockholms	45	61	64	71	70	71	65
03 Uppsala	65	68	72	87	95	96	91
04 Södermanlands	55	53	59	66	75	91	78
05 Östergötlands	76	72	89	96	100	107	96
06 Jönköpings	32	39	44	41	38	41	40
07 Kronobergs	28	23	46	51	48	54	46
08 Kalmar	45	62	80	82	38	95	101
09 Gotlands	41	72	77	71	76	84	70
10 Blekinge	59	70	86	87	87	101	87
12 Skåne	97	120	121	126	128	132	120
13 Hallands	82	77	92	99	95	94	90
14 Västra Götalands	65	62	74	77	81	78	76
17 Värmlands	38	32	46	52	25	24	23
18 Örebro	64	64	67	75	76	75	82
19 Västmanlands	47	48	52	52	56	61	53
20 Dalarnas	51	33	37	40	41	38	40
21 Gävleborgs	11	16	19	22	21	25	22
22 Västernorrlands	10	15	17	20	20	22	22
23 Jämtlands	11	18	14	29	20	20	21
24 Västerbottens	31	23	20	28	26	28	27
25 Norrbottens	18	26	25	32	25	26	26

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

5. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, fosfor (P) per hektar utnyttjad åkermark¹

5. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Phosphorus (P) kg per hectare of utilised arable land

Riket, länsgrupper och län	kg fosfor (P) per hektar						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	4,2	4,8	4,9	5,2	5,5	6,0	6,0
Län 10 och 12	6,2	7,7	8,1	7,9	8,2	8,8	8,3
Län 13 och 14	5,3	5,4	5,8	6,1	6,6	7,3	7,5
Län 06, 07 och 08	2,1	1,5	2,0	1,7	1,4	1,8	2,2
Län 05 och 09	4,2	4,6	5,1	5,2	6,1	7,4	6,2
Län 01, 03, 04,18 och 19	4,2	5,8	4,7	5,5	6,3	6,7	7,2
Län 17, 20 och 21	2,5	2,5	2,9	3,1	2,3	2,1	2,4
Län 22, 23, 24 och 25	1,2	1,0	0,9	1,2	0,9	1,1	1,0
01 Stockholms	3	4	4	4	5	5	5
03 Uppsala	4	7	5	6	7	8	9
04 Södermanlands	4	4	3	4	5	6	6
05 Östergötlands	5	4	5	5	6	8	6
06 Jönköpings	2	1	1	1	1	1	1
07 Kronobergs	2	1	2	2	2	2	2
08 Kalmar	3	2	2	2	1	2	3
09 Gotlands	2	5	5	5	5	7	6
10 Blekinge	3	2	4	4	4	5	4
12 Skåne	6	8	8	8	9	9	9
13 Hallands	5	4	5	5	5	6	5
14 Västra Götalands	5	6	6	6	7	8	8
17 Värmlands	2	3	4	4	2	2	2
18 Örebro	6	8	7	8	8	8	9
19 Västmanlands	4	5	5	4	5	5	5
20 Dalarnas	5	4	4	3	4	3	4
21 Gävleborgs	1	1	1	2	1	2	2
22 Västernorrlands	1	1	1	1	1	1	1
23 Jämtlands	1	1	1	1	1	1	1
24 Västerbottens	2	1	1	1	1	1	1
25 Norrbottens	1	2	2	2	1	1	1

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

6. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, kalium (K) per hektar utnyttjad åkermark¹

6. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18.
Potassium (K) kg per hectare of utilised arable land

Riket, länsgrupper och län	kg kalium (K) per hektar						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	8,8	10,6	10,6	10,5	11,1	11,5	12,3
Län 10 och 12	15,1	22,0	21,6	20,4	22,3	23,0	22,5
Län 13 och 14	10,2	10,0	11,5	11,0	11,6	12,0	12,4
Län 06, 07 och 08	4,5	4,2	5,1	4,7	3,8	4,8	6,0
Län 05 och 09	8,2	10,6	10,0	9,8	11,1	11,8	10,3
Län 01, 03, 04, 18 och 19	7,6	8,1	7,0	7,6	8,7	8,9	12,6
Län 17, 20 och 21	5,2	6,5	7,4	8,4	5,9	5,1	6,3
Län 22, 23, 24 och 25	2,8	3,2	2,7	3,9	2,9	3,6	3,4
01 Stockholms	6	7	6	7	8	9	11
03 Uppsala	9	8	7	8	9	9	18
04 Södermanlands	6	6	5	5	7	7	8
05 Östergötlands	9	9	9	8	10	9	9
06 Jönköpings	4	5	5	4	4	5	5
07 Kronobergs	4	2	6	7	6	7	7
08 Kalmar	5	5	5	4	3	4	6
09 Gotlands	6	14	13	15	15	17	14
10 Blekinge	8	11	13	13	13	16	15
12 Skåne	16	23	22	21	23	23	23
13 Hallands	12	11	15	13	15	15	14
14 Västra Götalands	10	10	11	10	11	11	12
17 Värmlands	5	8	10	12	6	5	7
18 Örebro	10	12	10	12	13	13	15
19 Västmanlands	6	6	7	5	7	7	8
20 Dalarnas	9	8	8	8	9	7	9
21 Gävleborgs	1	3	3	4	3	4	4
22 Västernorrlands	1	2	2	3	3	3	3
23 Jämtlands	1	2	2	3	3	3	3
24 Västerbottens	5	3	3	4	2	4	3
25 Norrbottens	3	6	5	6	5	5	5

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

7. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, tusen ton svavel (S)¹

7. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Sulphur (thousand tonnes S)

Riket, länsgrupper och län	Tusen ton svavel (S)						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	18,6	23,2	24,2	27,5	27,0	28,5	30,2
Län 10 och 12	5,6	8,2	7,7	8,5	8,4	8,9	8,3
Län 13 och 14	4,4	4,7	5,4	6,1	6,4	6,0	6,2
Län 06, 07 och 08	1,1	1,5	1,8	2,1	1,4	2,2	2,4
Län 05 och 09	2,3	3,1	3,3	3,5	3,8	4,0	3,6
Län 01, 03, 04, 18 och 19	3,7	4,1	4,4	5,4	5,5	5,8	8,1
Län 17, 20 och 21	0,9	0,9	1,1	1,3	1,0	0,9	1,0
Län 22, 23, 24 och 25	0,5	0,6	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6
01 Stockholms	0,4	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	1,0
03 Uppsala	1,2	1,3	1,4	1,8	1,9	1,9	3,9
04 Södermanlands	0,8	0,8	0,9	1,1	1,1	1,4	1,3
05 Östergötlands	1,9	2,1	2,3	2,6	2,7	2,9	2,6
06 Jönköpings	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
07 Kronobergs	0,1	0,1	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
08 Kalmar	0,6	1,0	1,1	1,3	0,6	1,5	1,6
09 Gotlands	0,4	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,0
10 Blekinge	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
12 Skåne	5,4	7,9	7,4	8,1	8,0	8,4	7,9
13 Hallands	1,0	1,1	1,2	1,3	1,5	1,4	1,3
14 Västra Götalands	3,4	3,6	4,2	4,8	5,0	4,6	4,9
17 Värmlands	0,5	0,4	0,6	0,7	0,4	0,3	0,4
18 Örebro	0,8	0,9	0,9	1,1	1,0	1,0	1,1
19 Västmanlands	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8
20 Dalarnas	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
21 Gävleborgs	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
22 Västernorrlands	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
23 Jämtlands	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
24 Västerbottens	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
25 Norrbottens	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

8. Försäljning av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk åren 2011/12–2017/18, svavel (S) per hektar utnyttjad åkermark¹

8. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Sulphur (S) kg per hectare of utilised arable land

Riket, länsgrupper och län	kg svavel (S) per hektar						
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Riket	7,6	9,5	9,9	11,4	11,3	11,9	12,7
Län 10 och 12	12,0	17,5	16,5	18,4	18,4	19,5	18,3
Län 13 och 14	8,4	8,9	10,1	11,5	12,2	11,5	11,8
Län 06, 07 och 08	4,3	6,1	7,3	8,3	5,5	9,1	9,9
Län 05 och 09	8,4	11,4	12,0	12,8	14,0	14,7	13,4
Län 01, 03, 04, 18 och 19	7,2	8,0	8,3	10,3	10,7	11,2	15,9
Län 17, 20 och 21	4,3	4,0	5,0	5,9	4,5	4,3	4,7
Län 22, 23, 24 och 25	2,5	3,3	2,8	4,0	3,5	3,7	3,7
01 Stockholms	6	8	8	10	10	10	15
03 Uppsala	8	9	9	12	13	13	27
04 Södermanlands	7	7	7	9	10	12	11
05 Östergötlands	10	11	12	13	14	15	14
06 Jönköpings	4	4	5	5	5	5	5
07 Kronobergs	3	3	6	8	7	7	7
08 Kalmar	5	8	9	11	5	13	14
09 Gotlands	5	12	12	12	13	14	12
10 Blekinge	7	11	12	13	13	15	14
12 Skåne	12	18	17	19	19	20	19
13 Hallands	10	11	12	13	14	14	13
14 Västra Götalands	8	8	10	11	12	11	12
17 Värmlands	5	4	6	8	4	4	4
18 Örebro	8	9	9	11	11	11	12
19 Västmanlands	6	6	7	7	8	9	8
20 Dalarnas	7	6	6	6	7	6	6
21 Gävleborgs	1	2	2	3	3	4	5
22 Västernorrlands	1	2	3	3	3	3	3
23 Jämtlands	1	3	2	4	3	3	3
24 Västerbottens	4	3	3	4	4	4	4
25 Norrbottens	2	5	4	5	4	4	4

1) Vissa osäkerheter kan förekomma i uppgifter fördelade på enskilda län.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Syftet med statistiken är främst att redovisa total och regional försäljning av mineralgödsel liksom förändringar över tiden. Sådan kunskap behövs bland annat för uppföljning av uppsatta miljömål. Från miljösynpunkt är förlusterna av kväve och fosfor från jordbruksmark av stort intresse, varför uppgifter om försålda mängder är viktiga. Även uppgift om tillförd mängd kadmium till åkermark är av intresse ur miljösynpunkt.

I tabellerna 1–3 redovisas totala mängder av växtnäringsämnen kväve (N), fosfor (P) respektive kalium (K) i försålda mineralgödselmedel. I tabellerna 4–6 redovisas mängderna kväve, fosfor respektive kalium beräknade per hektar utnyttjad åkermark. Redovisning ges för län, länsgrupper och riket och avser gödselår. Motsvarande uppgifter för svavel (S) redovisas i tabell 7 och 8. Innehåll av metallen kadmium (Cd) i fosforgödselmedel beräknas på riksnivå och redovisas i avsnittet ”Statistiken med kommentarer”. Endast produkter avsedda för yrkesmässigt jordbruks- och trädgårdsbruksändamål ingår. Uppgifter om försäljning av gödselmedel avsedda för användning i skog ingår inte. Vidare har specialgödselmedel för golfbanor och gödselmedel avsedda för användning i hemträdgårdar exkluderats liksom organiska gödselmedel.

Totalkvantiteter av försålda mängder kväve, fosfor, kalium och svavel i gödselmedel som är tillåtna för ekologisk odling redovisas på riksnivå i Tablå A. I Tablå A ingår både oorganiska och organiska gödselmedel, och dessa kvantiteter ingår inte i Tabell 1–8. Uppgifter om gödselmedel tillåtna i ekologisk odling är inhämtade från samma företag som lämnat uppgifter om mineralgödsel. I vilken utsträckning dessa handelskanaler omfattar all försäljning av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling är oklart. Uppgifterna får därför betraktas som osäkra. Gödselmedel tillåtna i ekologisk odling kan även säljas för användning i konventionell odling och för vissa gödselmedel, till exempel kalimagnesia, kan detta vara vanligt förekommande. Fördelningen mellan hur mycket som säljs för användning i ekologisk respektive konventionell odling kan inte kvantifieras.

Jordbruksverket publicerar varje år uppgifter om försäljningen av olika mineralgödselmedel på riksnivå baserat på samma dataunderlag. Uppgifterna redovisas där som ton vara per produkt/produktgrupp.

Definitioner och förklaringar

Redovisningsår

Resultaten i denna rapport avser gödselåret 2017/18 och sammanfaller med branschens verksamhetsår 1 juli–30 juni. Härigenom underlättas uppgiftsinsamlingen och statistikens kvalitet förbättras. Även den statistik över gödselmedelsförsäljningen (redovisad som ton vara per produkt/produktgrupp) som Jordbruksverket publicerar avser perioden 1 juli–30 juni.

Information om statistikens framställning

Uppgiftslämnare

Försäljning av mineralgödselmedel till jord- och trädgårdsbruk är en totalundersökning. Uppgiftslämnare till statistiken är tillverkare, importörer och/eller försäljare av mineralgödselmedel. I undersökningen har uppgifter från ett femtontal företag ingått. Marknaden domineras av ett fåtal företag som svarar för över 95 procent av försäljningen. En av de större uppgiftslämnarna har inte lämnat uppgifter för gödselåret 2017/18. För detta företag har en modellskattning gjorts.

Uppgifter

Uppgifterna lämnas på produktnivå. Växtnäringsinnehåll i procent samt genomsnittlig kadmiumhalt (g/ton fosfor) ska redovisas. Försålda kvantiteter ska fördelas på län. Endast produkter avsedda för yrkesmässigt jord- och trädgårdsbruksändamål ska redovisas.

Insamling och granskning

Uppgiftsinsamlingen om mineralgödsselförsäljningen till jord- och trädgårdsbruket sker samordnat mellan SCB och Jordbruksverket. Uppgifterna inhämtas via ett frågeformulär i Excel. För de uppgiftslämnare som så önskar finns möjlighet att lämna uppgifter elektroniskt i annat format.

Uppgifter om försålda mängder av olika mineralgödselmedel under gödselåret 2017/18 (1 juli 2017–30 juni 2018) samlades in. Olika typer av kontroller har gjorts bland annat för att undvika att leveranser redovisas dubbelt.

Där uppgift om växtnäringsinnehåll i form av kväve, fosfor, kalium och svavel saknades, kompletterades lämnade kvantitetsuppgifter med uppgifter från publicerade innehållsdeklarationer för enskilda gödselmedel.

För mindre kvantiteter där uppgift om fosforgödselmedlens innehåll av metallen kadmium (Cd) saknades, har värdet för en liknande produkt eller halten 6 gram per ton fosfor använts för fasta NPK-produkter och 2,7 gram per ton för flytande produkter.

Eftersom enstaka uppgiftslämnare inte har kunnat regionalisera sin försäljning har approximationer fått göras för att erhålla läns- och länsgruppskattningar. Kvantiteterna har då fördelats efter hur den totala kvantiteten försåld mineralgödsel föregående år fördelade sig procentuellt per län.

Beräkningar

Utifrån de lämnade uppgifterna för enskilda gödselmedel har mängden ren växtnäring i form av kväve, fosfor, kalium och svavel beräknats för län, länsgrupper och riket.

Fosforgödselmedlens innehåll av metallen kadmium har också beräknats, dock endast på riksnivå.

Vid beräkningen av kvantitet per hektar åkermark har försäljningsuppgifterna dividerats med arealen utnyttjad åkermark för 2018 beräknat utifrån uppgifter från Jordbruksverket i det Statistiska meddelandet JO 10 SM 1802 (Jordbruksmarkens användning 2018, korrigerad version 2019-04-15). Utnyttjad åkermark har definierats som summa åkermark exklusive träda och ospecificerad åkermark.

Information om statistikens kvalitet

Det finns flera faktorer som påverkar resultatens kvalitet. Den verkliga förbrukningen inom jord- och trädgårdsbruket under ett visst år bestäms både av inköpen och av eventuella lagerförändringar på enskilda gårdar och i olika handelsled. De uppgifter som publiceras i detta SM måste därför ses som en approximation av användningen under gödselåret 2017/18.

Vid beräkningen av kvantitet per hektar utnyttjad åkermark har försäljningsuppgifterna dividerats med arealen utnyttjad åkermark enligt arealuppgifter för 2018. Då görs antagandet att ingen gödsling sker till träda eller till ospecificerad åkermark och att hela den utnyttjade åkerarealen gödslats med mineralgödsel.

Uppgiftslämnarnas fördelning av sålda kvantiteter på olika regioner kan vara osäkra. I vissa fall fraktas mineralgödseln först till en större terminal och vidarebefordras sedan till återförsäljare inom flera län. Resultaten för de i tabellerna angivna länsgrupperna är därför säkrare än länsuppgifterna.

För 2017/18 saknades uppgifter från en av de större aktörerna på marknaden. Försäljningen från detta företag har modellskattats på så sätt att de kvantiteter som företaget lämnade för gödselår 2016/17 räknats ned utifrån den minskade försäljning som redovisats av de svarande företagen för gödselåret 2017/18. Bortfallet bedöms därmed inte leda till något större fel av betydelse, men ökar osäkerheten i de redovisade resultaten.

Publicering

I denna rapport redovisas försäljning av mineralgödsel i form av kväve, fosfor, kalium och svavel för län, länsgrupper och för riket. Resultaten sprids i serien Statistiska meddelanden, MI 30 SM (tidigare Na SM). På SCB:s webbplats kan man ladda ner hela publikationen som pdf. I statistikdatabasen på webbplatsen finns data från undersökningen fritt tillgängligt.

I Jordbruksstatistisk sammanställning (SCB och Jordbruksverket) samt i Hållbarhet i svenskt jordbruk 2012 (SCB, LRF, Jordbruksverket och Naturvårdsverket) finns sammanställningar av tidigare års resultat.

SCB har sammanställt historisk statistik över försäljning av handelsgödsel med start från 1900-talets början. Se Handelsgödsel, stallgödsel och kalk i jordbruket – långa tidsserier (Na 15 SM 8501) respektive Handelsgödsel, stallgödsel och kalk i jordbruket. Kväve, fosfor, kalium och CaO i långa regionala tidsserier (Na 30 SM 9503).

Annan statistik

Vart tredje år intervjuar SCB ett urval av lantbrukare över hela landet om deras faktiska användning av mineral- och stallgödsel. Härigenom ges möjlighet till mer detaljerad redovisning av användningen, bland annat regionalt och för olika grödor. Resultat från 2015/16 års undersökning finns publicerade i SM-rapporten MI 30 SM 1702.

Näringsbalanser för svensk jordbruksmark redovisas av SCB. I dessa beräkningar används bland annat uppgifter från gödselundersökningarna. De senaste resultaten finns redovisade i SM-rapporten MI 40 SM 1801.

Uppgifter om utsläpp till luft av ammoniak från bland annat jordbruket grundas på uppgifter från gödselundersökningarna. De senaste resultaten finns tillgängliga via SCB:s webbplats.

Jordbruksverket publicerar varje år uppgifter om försäljningen av olika mineralgödselmedel på riksnivå baserat på samma dataunderlag som används i denna publikation. Uppgifterna redovisas där som ton vara per produkt/produktgrupp. Uppgifter för gödselåret 2016/17 finns redovisade i statistikrapport 2018:04.

Priser och index redovisas, bland annat för enkla gödselmedel, sammansatta gödselmedel och summa gödnings- och jordförbättringsmedel, i SM serie JO 49 "Prisindex och priser på livsmedelsområdet. Års- och månadsstatistik".

Skördestatistik för 2018 redovisas i JO 16 SM 1901 och avser slutlig statistik.

Jordbruksmarkens användning för 2018 redovisas i Statistiska meddelanden, JO 10 SM 1802, korrigerad version 2019-04-15.

Spridning av kalk till åkermark och tillförsel av kadmium via kalkning till åkermark har redovisats i Odlingsåtgärder i jordbruket 2016 (MI 30 SM 1703).

Mer om statistikens framställning och kvalitet

Mer information om statistikens kvalitet ges i särskild kvalitetsdeklaration. Mer information om statistikens framställning lämnas också i ett separat dokument. Dessa finns tillgängliga på SCB:s webbplats www.scb.se/mi1002.

In English

Summary

Sales of nitrogen in mineral fertilisers from July 2017 to June 2018 were 7 percent lower than the year before and amounted to 184 200 tonnes in total. Sales of phosphorus were much the same as the year before and amounted to 14 300 tonnes in total. Potassium and sulphur sales amounted to 29 200 tonnes and 30 200 tonnes (up 6 percent) respectively.

The phosphorus fertilisers contained about 99 kg of cadmium in total or 6.9 g per tonne phosphorus.

The statistics on sales of fertilisers includes fertilisers for agricultural and horticultural purposes. The data is collected from manufacturers, importers and trading companies of fertilisers.

Results can vary between years, depending on stock changes at the farms, expected price changes or changes in taxes and charges. In such cases, the results do not reflect actual use. Normally, high price levels on crop outputs increase the optimal nitrogen fertilisation level.

The cultivation of winter wheat, sown in autumn, reached record highs in the years 2013–2016. Autumn sown crops have a greater need for fertiliser, especially nitrogen, than spring sown crops. Too much rain in the autumn of 2017 reduced the autumn-sown areas. The warm and dry summer in 2018 led to lower yields than expected and an assessment is therefore that there may be fertilisers remaining in stock at the farms to be used in subsequent years.

Farmers' fertiliser application rates vary according to soil type, season, crop variety, farm policy, and so on. More detailed information on the use and handling of fertilisers, based on interviews with farmers, is published intermittently. Data for 2015/16 is published in the report "Use of fertilisers and animal manure in agriculture in 2015/16" (MI 30 SM 1702).

List of tables

Explanation of symbols	7
1. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Nitrogen (thousand tonnes N)	8
2. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Phosphorus (thousand tonnes P)	9
3. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Potassium (thousand tonnes K)	10
4. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Nitrogen (N) kg per hectare of utilised arable land	11
5. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Phosphorus (P) kg per hectare of utilised arable land	12
6. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Potassium (K) kg per hectare of utilised arable land	13
7. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Sulphur (thousand tonnes S)	14
8. Sales of fertilisers for agricultural and horticultural purposes in 2011/12–2017/18. Sulphur (S) kg per hectare of utilised arable land	15

List of terms

fosfor	phosphorus
försäljning	sales
Jordbruksverket	The Swedish Board of Agriculture
jord- och trädgårdsbruk	agriculture and horticulture
kadmium	cadmium
kalium	potassium
kväve	nitrogen
län	county
mineralgödsel	mineral fertilisers
riket	the whole country
svavel	sulphur
växtnäringsämne	plant nutrient
utnyttjad åkermark	utilised arable land (arable land excluding fallow and unutilised arable land).